

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 3 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven 3 nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Delavski shod v Mariboru.

Maribor, 13. avg.

Vesel in zgodovinsko važen dan je bil v nedeljo, 13. t. m., za spodnještajerske in koroške slovenske katoliške delavce. Trda skorja pomislekov in zasnpanosti je predrt. Vršil se je v „Narednem domu“ veličasten shod zastopnikov spodnještajerskih katoliških delavskih društev ob obilni udeležbi.

* * *

Gospod Iv. N. Gostinčar otvori shod in pravi, da delavska organizacija zato tako počasi napreduje, ker nimamo delavci stika med seboj, ker se ne poznamo. Z veseljem pozdravlja navzoče in jih poziva na skupno delo.

Predsedstvo shoda je bilo sledeče sestavljeno: Predsednik g. dr. A. P. Korošec, urednik, podpredsednik g. F. Lavrinč iz Prevalj in g. Gornik, predsednik delavskega društva v Puščavi, zapisnikarja pa g. M. Čagran, predsednik izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru in g. Brvar, predsednik katoliškega delavskega društva v Prevaljih na Koroškem.

Gospod dr. Korošec pozdravi zastopnike društev, in sicer: Katol. delavskega društva v Prevaljih na Koroškem, Kat. delavskega društva v Puščavi, Katol. delavskega društva pri sv. Kunigundi na Poh. Del. katol. slov. izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru in Kat. del. društva v Mariboru.

K prvi točki „Delavsko zavarovanje“ govori g. Iv. N. Gostinčar in priporoča sledečo resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta:

Shod izreka vladi priznanje, da se je vendar enkrat začela pečati s tako potrebnim in toliko zahtevanim zavarovanjem za starost in onemoglost. Ta načrt pa ne odgovarja potrebi in pravicam delavstva, zato odločno ugovarjamo proti temu, da bi imeli v načelnstvu delavci in delodajalci enako število glasov, da vlada imenuje predsednika v razsodišče, in da obstoji vrhovno razsodišče iz samih državnih administrativnih uradnikov. Zahtevamo pa, da se odstrani razredna ločitev, ampak da občine, ki bodo po tem zakonu zelo razbremenjene, plačujejo za delavce, ki imajo manjše plače. Vsi zavarovanci naj imajo enake dolžnosti in enake pravice. Zavarujejo naj se tudi tisti dninarji, ki niso čez tri dni v eni službi, obveznost zavarovanja naj se določi tudi za tiste, ki imajo čez 200 kron mesečne plače. Protestiramo tudi odločno, da bi ostajale še nadalje podjetniške bolniške blagajne, ki so največkrat na škodo delavstvu. Zahtevamo, da se preskrbi tudi primerna pokojnina vdovam in sirotam. Tudi kaznjence, ki niso premožni, naj vlada zavaruje. Zahtevamo, da naj bo načelnstvo sestavljeno iz delavstva in da bo vsaka narodnost zastopana.

K drugi točki „Delavska organizacija“ govori g. Iv. N. Gostinčar in priporoča sledečo resolucijo:

Shod priporoča ustanavljati delavska društva, kjer jih še ni. V ta društva naj se spejemajo delavci in delavke. Delavska društva naj prirejajo redna predavanja in shode. S predavatelji in govorniki naj si pomagajo medsebojno sosedna društva. Brez socialnega pouka in govorniškega tečaja naj bi ne smelo biti nobeno delavsko društvo, ker le na ta način je mogoče vzgojiti sposobnih govornikov in govornic, agitatorjev in agitatoric, brez katerih je samostojna delavska organizacija nemogoča. Tudi delavke morajo biti članice delavskih društev. Delavke naj imajo svoj oddelek v društvu, ki naj ga vodijo popolnoma samostojno. Društvo naj vzgoji ženske govornice, skrbi naj za pouk v gospodinjstvu, ženskih ročnih delih in v vzgojevanju otrok. Vsi člani in članice naj imajo enake pravice.

Gosp. Medvešek, zastopnik kat. delavskega društva v Mariboru, želi, da naj delamo skupno vsi za enega in eden za vse. Če bomo edini, bomo lahko kaj dosegli, sicer pa nič.

Gosp. Lavrinč Ferdo, zastopnik kat. delavskega društva v Prevaljih na Koroškem, meni, da na Koroškem ni ustanavljati strokovnih društev, ker je ljudstvo še premalo probujeno. Priporoča, naj si tudi društva pri knjižnicah medsebojno pomagajo. Mnogo je društvenih knjižnic, katere so člani že po dvakrat prebrali, medtem, ko drugo društvo nima enakih knjig. Poroča, je tudi o delovanju knjižnice kat. delavskega društva v Prevaljih, ki je lansko leto razposodila nad 2200 knjig, kar je veselo znamenje posebno radi tega, ker v Prevaljih ni šole, kjer bi se otroci učili slovensko brati, ampak sami se iz zanimanja do knjig in časopisov vadijo slovenskemu branju. Predlagal je sledeči dostavek k resoluciji, katerega je z veseljem podpiral g. poročevalec in ki je bil z resolucijo vred enoglasno sprejet:

Delavska društva naj že prebrane knjige zamenjajo z drugimi društvu, ki jih še nimajo.

G. dr. A. P. Korošec govori o izseljevanju. Mnogokrat je vzrok izseljevanju lahkomišljenost, mnogokrat pa tudi agitacija dobičakaželnih agentov. Naše ljudstvo ne premisli, da ne pozna krajev, kamor gre, in največkrat se mnogim na ptujem še slabše godi nego doma. Tudi Stajerci se radi selijo čez morje, ali pa tudi po nemških krajih. To je bolezen, ki se mora ozdraviti le po organizaciji. Društva naj svare svoje člane pred izseljevanjem in jim dokažejo, da potom organizacije tudi doma lahko pridejo do boljšega kruha. Če se pa kdo hoče izseliti, naj se obrne na „Rafaelovo družbo“ v Ljubljani, ki mu bo pomagala, da ne bo oškodovan. Predlagal je primerno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

G. I. N. Gostinčar poroča o zlobni agitaciji soc. demokratov in nemških nacionalcev „Proč od Rima“. Ako hočejo socialni demokratje biti poštene naj izvršijo svoj program, ki pravi, da je vera priwatna stvar. Predlagal je sledečo resolucijo, ki je bila brez debate sprejeta:

Shod izjavlja, da se ne more pridružiti socialno demokratskemu pozivu, da se delavstvo pridruži gibanju „Proč od Rima“, ker ne uvideva v tem gibanju nobene koristi za delavstvo in ne mara, da bi se delavstvo izkoriščevalo za agitacijo, ki je že falirala v drugih stanovih.

G. dr. Korošec je poročal o boju proti pijančevanju in predlagal resolucijo: Shod pozivlja vsa delavska društva na najodločnejši boj proti pijančevanju in priporoča za najuspešnejše sredstvo proti pijančevanju abstinenco. Po zgledu angleških delavskih društev, naj bi bili voditelji in voditeljice slovenskega delavstva abstinenti, oziroma abstinentinje. O boju proti pijančevanju naj se vrše predavanja. Brez abstinence krožka naj bi ne bilo delavskega društva na Slovenskem. Posebno naj se pa gleda na to, da se omeji uživanje žganja, ki je najhujša šiba za vsak narod.

G. I. N. Gostinčar je poročal o časopisju. Posebno potrebujejo delavci strokovnih listov. Snuje se „Delavski list“, strokovno glasilo slovenskih delavcev. List bo jako obširen in za slov. kršč. soc. delavce največjega pomena. Zato je potrebno, da ga ima in bere vsak zaveden slovenski katoliški delavec. Najbolje bi bilo, kjer se to dá, da ga društvo obligatno vpleje med svojimi člani in članicami. Predlagal je sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Ker so knjige in časopisi podlaga in edino sredstvo, po katerem se morejo delavci izobraževati, zato shod nujno priporoča, da naj vsako delavsko društvo ima lepo in dobro urejeno knjižnico strokovne, poučne in zabavne vsebine. Priporočajo se pred vsem dobri slovenski kat. časopisi in

posebno naj bi vsa delavska društva novi strokovni delavski list obligatno vplejala med svojimi člani.

G. dr. Korošec potem poroča, kako velikansko škodo dela delavcem konkurenca kaznjencev.

Shod odločno protestira proti temu, da se kaznjenci uporabljajo za dela, ki izpodrivajo poštene delavce. Kaznjenci naj se le poboljšujejo in izobrazujejo, ne pa odjedajo kruh poštenim delavcem.

Predsednik kat. del. društva v Prevaljih g. Brvar pozdravi shod, ki naj obrodi mnogo sadu.

Predsednik izobraževal. društva Čagran v Studencih pri Mariboru prinaša iskrene pozdrave vrlim članov tega društva. Doslej smo bili razcepljeni in nismo se medsebojno poznali. Ta shod, ki je prvi naš skupni sestanek, naj bo trdna podlaga našega skupnega delovanja, da dosežemo svoj smoter!

Predsednik „K. d. d. v Puščavi“ g. Gornik želi, da naj se bije odločen boj proti slabemu časopisju, posebno še proti pogubnemu „Stajercu“.

Vsi predlogi so bili navdušeno sprejeti. Zastopnik kat. del. društva v Mariboru želi, da se vrši redno vsako leto sestanek zastopnikov štajerskega in koroškega slovenskega delavstva. Čas in kraj se določi na shodu, ki tudi izvoli odbor za pripravljajna dela prihodnjemu shodu in izvršitev sklepov na shodu. — Sprejeto.

V pripravljajni odbor za prihodnji shod ki se bo vršil drugo leto najbrže v Prevaljih na Koroškem, so bili na predlog g. I. N. Gostinčarja izvoljeni sledeči gospodje: dr. A. P. Korošec, predsednik kat. del. društva v Puščavi, Gornik, predsednik kat. del. društva v Prevaljih na Koroškem, Brvar in predsednik izobraževal. društva v Studencih pri Mariboru M. Čagran.

Na shod je došlo več pozdravov in sicer:

Rogaška Slatina. Prisrčen pozdrav! Želim božjega blagoslova in najboljšega uspeha. — Žičkar.

Ljubljana. Uredništvo „Slovenca“ pozdravlja Vaš sestanek. Z združenim delom do uspehov!

Ljubljana. Naj bi bil današnji sestanek povod h krepkejši krščansko-socialni organizaciji spodnještajerskega slovenskega delavstva. — Kršč.-socialna Zveza

Kamnagorica. Ziveli zavedni slovenski delavci. — Delavsko bralno društvo v Kamnagorici.

Jesenice. Na shodu delavskih društev zbranim bratski pozdrav! Z Bogom na delo. — Katol. delavsko društvo na Jesenicah.

Podlublje (Koroško). Shod delavskih društev iskreno pozdravlja Gregorij Späse, predsednik delavskega društva v Podlublju.

Prisrčen pozdrav je poslal organizator slov. delavcev na Kranjskem gosp. Josip Gostinčar.

Medvode. Bog blagoslovi štajerska delavska društva — Brence, predsednik del. društva.

Vevče. S križem k zmagi! — Strokovno društvo Vevče.

Rusko-japonska vojska.

Tri točke mirovnih pogajanj rešene.

Portsmouth, 15. avgusta. Pogajanja so se nadaljevala v ponedeljek. Sato je izdal sledeče uradno obvestilo: V popoldanski seji 14. t. m. smo se pogovarjali o točki 2 in 3 japonskih predlogov in smo jih rešili. Ob 6. uri je bila seja sklenjena. Prihodnja seja bo v torek, 15. t. m., ob pol 10. uri. Reuterjev urad poroča: Točke 2 in 3 obsegajo odstopitev Mandžurije in železnice južno od Harbina. „Petit Parisien“ pa

poroča, da obsega 1. točka, sprejeta od mirovnih pooblaščenec, določbe o japonskem nadvladju na Koreji.

Včerajšnja seja.

Portsmouth, 15. avgusta. Današnja seja se je pričela ob 10. uri. Posvetujejo se o točki 4, ki se bavi z odstopitvijo poluotoka Liaotuna in ruskih najemniških pogojih, ki naj preidejo na Japonsko.

Kaj se je sklenilo doslej.

Portsmouth, 15. avgusta. Reuterjev urad poroča: Vsebinska trih doslej sprejetih točk je ta-le: Rusija prizna japonsko nadoblast nad Korejo. Japonska se zaveže, da pripozna dosedanjo korejsko dinastijo, si pa pridrži pravico, imeti prvo besedo pri upravi dežele. Ruska in Japonska se zavežeta zapustiti Mandžurijo, spoštovati ondotno kitajsko nadoblast, vendar pa bosta skrbeli za to, da imajo v Mandžuriji vse ondotne narodnosti iste pravice glede trgovine in obrti. Ruska in Japonska odstopita Kitajski kitajsko vzhodno železnico južno od Harbina. Japonska naj se domeni s Kitajsko o povrnitvi stroškov, ki so jih imeli Japonci s popraviljanjem te železnice.

Vojna odškodnina.

Berolin, 14. avgusta. Iz New Yorka poročajo: Witte proizveduje, kako so l. 1871 odškodovali Francosko za angleške železnice. Baje je Rusija pripravljena plačati vojno odškodnino, bo pa odračunala stroške za bajkalsko železnico. Za mir zelo delajo za kulisami. Witte meni, da bodo konference trajale 24 dni.

Weihavej.

Hamburg, 14. avgusta. „Hamb. Nachrichten“ poročajo iz Peterburga: Rusija namerava pri mirovnem sestanku sprežiti vprašanje, kaj naj se zgodi z Weihavejem, ki je v angleških rokah in ki bi se moral razčistiti Kitajski takrat, ko neha rusko gospodstvo v Port Artuju. Toda o Weihaveju so se že davno zmenile Angleška, Japonska in Kitajska. Japonska se je namreč obvezala, da pri mirovni konferenci ne bo dopustila razgovora o tem vprašanju.

Premirje.

Portsmouth, 15. avgusta. (Reuterjev urad.) V Mandžuriji vlada dejansko premirje. Ojama Lineviča ne bo izzval, ker bi Japonska izgubila ves svoj ugled, ako bi sedaj povzročila bitko.

Linevič poroča.

Peterburg, 14. avgusta. Brzjavka Lineviča od 13. t. m. poroča: Japonci, ki so 11. t. m. napadli naš defilé pri Jandlinu, smo zvečer vrgli nazaj. Včera jutraj so Japonci zopet prodirali po mandarinski cesti, zahodno in vzhodno od železnice. Japonci so prišli do našega defiléja na južnem robu doline, ob 11. jutraj, pa so bili odbiti. Zahodne oddelke smo že preje odbili in zasledovali. Japonci so se umaknili na svoje postojanke.

Japonci na Sahalinu.

Tokio, 14. avgusta. Admiral Kataoka je odposlal bojno ladjo, da zasleduje Ruse ob južni obali bunaihske luke. Po dvehurnem boju so se Rusi udali četrtek zvečer. Japonci so odvedli 1825 ujetnikov v Cempulpo.

Rusi se umikajo.

Tokio, 14. avgusta. Rusi se umikajo za reko Tumen in se hočejo izogniti bitki v Severni Koreji. Ta vest še ni potrjena.

Linevič obolel?

Peterburg, 14. avgusta. General Linevič je težko bolan. Baje ga je izdelala huda vročina.

Nemiri na Koreji.

Pariz, 14. avgusta. Iz Sangaja poročajo, da so v Koreji izbruhnili resni nemiri proti japonskemu nadvladju. Japonci so zaplenili vso rižovo žetev. Prebivalci bežijo trumoma v goré.

Preiskava o kapitulaciji Port Arturja.

Dunaj, 13. avgusta. Komisija, ki preiskuje vzroke kapitulacije Port Arturja, je v Tokiu storila pri japonski vladi korake, naj bi ista začasno odpustila na Rusko vjete generale Smirnova, Folka, Bjelega in Nikitina. „Sin Otešestva“ poroča, da je japonska vlada izjavila, da je pripravljena na častno besedo popolnoma odpustiti na svobodo omenjene generale. Generali Fock, Smirnov, Nikitin in Bjeli so baje že dobili tozadevni ukaz.

Zakaj še ni izšel proglas za ljudsko zastopstvo?

Peterburg, 14. avgusta. Proglašanje carjevega ukaza za sklicanje ljudskega zastopstva se odložilo, kakor se zdi, najbrže vsled tega, da se prej izve, kako se bodo vršila mirovna pogajanja.

Kriza v mladočeškem klubu.

„Pozor“ poroča, da namerava poslanec Stranski vsled zadnjih dogodkov odstopiti kot drugi podpredsednik mladočeškega kluba. „Cas“ pravi, da bi to ne bilo čudno, ker je Stranski že od nekdaj bil v nasprotju s poslancem Pacakom in Kramarjem. Ta dva sta posebno delala zoper Körberja in za Gautscha, medtem ko Stranski ni bil nikdar navdušen nad Körberjevem padcem in tudi ni hotel nič zaupati Gautschu. Odločitev bo seveda šele padla, ko se snide parlament. Ako grozi posl. Stranski z izstopom iz mladočeškega kluba, je to gotovo steril, ker ve, da je v klubu več poslancev njegovih misli.

Ogrska kriza.

„Az Ujsag“ meni ob priliki konference Stefana Rakovszkega pri vladarju, da se naj vprašanje o znakih v armadi reši kar tako, da se napravi dvoglavnega orla na čaki in sabljini ročki vojakov skupne armade, pri ogrskih polkih pa naj imajo ogrske grbe. „Egyetértés“ prinaša sledečo senzacionalno vest: Vojna uprava izkuša na vse mogoče načine, da bi dobila vojakov. Izslužene vojake je mogoče pridržati le do novega leta. Na njihovo mesto bi se morali vpoklicati nadomestniki. A tem ni mogoče izročiti pozivnic. Sedaj si izkuša vojna uprava od pomoči poizkušno mobilizacijo. Ta se proglašja s plakati. Ko so ti nabiti, se morajo zglasiti vsi rezervisti in nadomestniki pri svojih polkih. Ko pridejo, jih bodo pridržali v službi, kolikor jih bo treba, ostali se bodo vrnili domov.

Cesarju so vzeli lov na Ogrskem.

V soboto se je vršila dražba lovskega revirja Göjölle na Ogrskem, ki ga je že dolgo imel v najem dvor. Med prebivalstvom se je opazalo že dolgo gibanje, naj se kraljevemu dvoru vzame lov. Pri dražbi je kraljevi nadlovec Stefekla ponudil takoj 1000 K, nakar je ponudil poslanec Hedervary 2000 K. Nadlovec je obljubil sedaj 2500 K, ko je to opazil poslanec Hedervary, je stavil predlog, naj občina vzame v pogoje, da se lov ne sme izvrševati, ko je navzoč dvor. To so odklonili. Na to so napadali nadlovca, češ da je surov in brutalen s prebivalstvom. Ko je slišal nadlovec ta očitja, je dejal: „To je demonstracija proti Dunaju!“ in odšel. Na to je dobil lovske pravice poslanec Hedervary za 2500 K.

Predsednik francoske republike.

Pariz, 14. avgusta. Francoski predsednik Loubet je v Valence sur Rhone govoril o armadi. Obsojal je delovanje tistih, ki izkušajo napraviti med vojniki razdor in povdarjal važnost armade, ki je Francija sedaj tako potrebuje. Dejal je tudi, da bodo nove cerkvenopolitične postavbe skrbale za to, da bo versko prepričanje vsakogar spoštovano.

Ljudsko glasovanje na Norveškem.

Do večeraj opoldne je bil znan sledeči izid ljudskega glasovanja v zadevi ločitve švedske unije. 365 997 oseb je glasovalo za in le 182 z ne. Rezultatov iz 12 okrožij še ni.

Preganjanje Poljakov na Pruskem.

Zaradi veleizdaje in skrivnih zvez so v pruski Sleziji zaprli velikopoljskega agitatorja, nekega črevljarja Ivana Wyciska iz Zabrze. Njegov tovariš Ivan Zelezny je ušel. Zasiłanih je že nad 100 prič. Oba sta obtožena, da sta imela tujno velikopoljske zveze.

Probujenje Aziatov.

Nedavno se je vršil v Tokiu shod, ki so ga sklicali tokijski vseučiliščniki. Neki Hindostanec je predaval o probujenju Azije in o skupnosti vseh Aziatov, ki jo je vzbudil uspeh Japoncev v vojski z Rusijo. Zastopnik afganistanskega emirja je naglašal, da je bil afganistanski emir vedno natančno poučen o vojski. Neki kitajski vseučiliščnik je primerjal sedanjo vojsko s srednjeveškimi evropskimi vojskami. Neki japonski dijak je naglašal, da je Japonska med azijskimi državami to, kar so bile Atene med Grki. Shod so končali s kitajsko pesmijo, ki slavi skupnost vseh azijskih narodov.

Rusija in Perzija.

Vsled političnega približanja obeh držav je dosegla Rusija velik napredek na perzijskem trgu. Pred desetimi leti je Rusija imela sama 15% vsega vvoza v Perzijo, Anglija pa 70%. Zdaj je padel angleški vvoz na 27,5%, a ruski se je pa dvignil na 39,5%. A odslej se bo ruska trgovina še znatno vzdignila, ker je izpeljana železnica do perzijske meje s progo Erivan-Nahičevan-Džulfa. Zdaj se pride lahko po železnici iz sredine Rusije v Perzijo, in sicer je dolga pot iz Peterburga do meje 4.200 vrst, od Moskve pa 3.600 vrst, to je 6 dni vožnje.

Od Džulfe dalje bodo železnice nadaljevali po perzijski zemlji do Tavrisa — perzijske Moskve, ki je glavno trgovsko mesto. Koncesijo bodo Rusi, pri sedanjem prijateljskem razmerju s šahom lahko dobili.

Zarota v Smirni.

V Smirni so odkrili veliko armensko zaroto. Našli so v armenskih hišah 80 velikih in 48 malih dinamitnih bomb; nadalje še načrt za napade na razna javna poslopja. Prijeli so velike osebe. To je vzbudilo v Jildicu veliko razburjenje. Izdale se je odendot povelje, naj se vršé v Smirni in v provincijah najstrožje poizvedbe. Pričakovati je mnogo aretacij.

Protestantska „strpnost“ na Nemškem.

Kjer so na Nemškem protestantje v večini, tam so ti spoznavalci „prosvetljenega evangelija“ tako fanatični, kot malokateri ruski pop. Posebno nestrpni so na Braunschweigskem. Katoličani so prosili vlado, naj dovoli, da strežeta po bolnicah dve katoliški usmiljenki, prošnja se pa odklonili, dasi smejo protestantske diakonisinje streči po celi Nemčiji, celo v „črni“ Bavarski in jim zato ni niti treba uradnega dovoljenja. Na Braunschweigskem morajo obiskavati katoliški otroci, tam, kjer nimajo svojih zasebnih šol, lutrovske šole, kjer pa ne sme poučevati katoliški katehet. V Schöningu katoličani celo ne smejo zidati lastne zasebne šole! Če hoče katoliški duhovnik na Braunschweigskem maševati, mora imeti izrečno vladno dovoljenje. V Blankenburgu, kjer je 1000 katoličanov in do zadnjega časa ni smel bivat kat. duhovnik, so dovolili šele pred par dnevi, da se sme ond nastaniti samostojni dušni pastir. Tuji duhovniki, ki se hodi na Braunschweigsko zdraviti v kopalnice, ne smejo tiho maševati, da ne zapadejo strogi kazni. Ta prepoved za tuje duhovnike je bila dana šele pred tremi leti! To je pač višek protestantske svobodoljubne vesti. Potem pa nemški pastirji, profesorji in ves liberalni mob po celnem svetu kriči, kako so katoličani in jezuitje nestrpni.

Vaje italijanske mornarice.

Rim, 14. avgusta. 12 italijanskih bojnih ladij in več torpedovk ima velike vaje v sredozemskem morju. Vajam armade na kopnem prisostvuje tudi kralj.

Vstaja v Arabiji.

Poveljnik glavnih sil v Yemenu, maršal Feizi-paša, brzojavlja iz Manzure, da so čete dne 10. t. m. pregnale vstaše iz Mehnaka. Po boju v okolici Seokelhamisa, ki je trajal do večera, so bili vstaši z velikimi izgubami razpršeni in čete so zasedle Seokelhamis.

Socialistiško gibanje v italijanski armadi.

Iz Rima poročajo, da v italijanski armadinarašča socialistično gibanje. Nedavno je minister Pedotti odredil, da se imajo pri vseh posadkah na Italijanskem izvršiti stroga preiskavanja. Pri tem so zaplenili mnogo knjig in pisem, ki so zelo obtežljiva za vojake. Umirovljeni podčastniki so se pa te dni zbrali in zahtevali od vlade, da jim preskrbi obljubljene civilne službe.

Rusija.

Stavkujoča poljska mladež. Že tri nedelje traja stavka šolske mladine v Varšavi. Menda bo stavka sedaj končana. Mladina sama je voljna obiskavati šolo in je že izdala oklic, naj se vrnejo vsi, ki so zapustili domovino.

Zidje na Ruskem. Witte se je po mirovni seji posvetoval z newjorskimi finančniki do polnoči. Finančniki so Witte nagovarjali, naj Rusija izboljša položaj židov.

Ruski car bo odstopil? „Berliner Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Car je baje zelo bolan. Sicer niso resnična poročila o kaki vstaji v njegovi palači, pa če pa namerava car odstopiti prestol sinu Aleksejevu. Zanj naj vladajo trije veliki knezi, med njimi Konstantin Konstantinovič.

Med vojaštvom. Polkovnik Avenarius, poveljnik gardnega kirasirskega polka, kateremu načeljuje carjeva mati, je v pijanosti zabodel nekega vojaka svojega polka. Stvar so hoteli zakriti, pa je prišla v javnost. Zato je odrejena preiskava. V Krasnem Selu se pojavlja med vojniki upornogibanje.

Kongres kmečke zveze 22 gubernij, ki se je vršil v Moskvi, je sklenil zahtevati za volitev ljudskih zastopnikov občno, direktno in tajno volilno pravico, počenši od 20. leta brez razlike spola, potem zastopstvo z zakonodajno oblastjo, nadzorstvom nad financami in upravo ter osebno nedotakljivostjo poslancev. Kongres smatra za nujno, razširiti kmečka posestva, upeljati obvezni brezplačni ljudskošolski pouk in ustanoviti ljudske knjižnice.

Poljski odličnjaki zaprti. Iz Varšave poročajo: Henrika Sinkievicza, grofa Zamojskega, Tieszkievicha in Platera ter več drugih plemenitašev so zaprli v lastna stanovanja, ker so prvi podpisali protest proti ministrskemu odloku o reformah na Poljskem.

Protižidovski nemiri. Iz Novele poročajo: Tu je prišlo do protižidovskih nemirov. Ko je policija hotela razgnati izgrednike, so vrgli izgredniki med njo bombo, ki je ranila nekaj policajev in drugih ljudi. — VKerču so hudi protižidovski izgredi. Množica pleni po hišah in prodajalnah. Mnogo židovskih rodbin je zapustilo mesto.

Pobjedonoscev pri carju. Car je sprejel Pobjedonosceva, ki mu je izročil spomenico.

Veliki nemiri. Iz Rige poročajo, da se v Kurlandiji godijo veliki nemiri. Izgredniki požigajo setev in zaloge živil. Kmetje beže. Na Anenburškem so zapalili carjevo podobo, listine in poštne vrednotnine.

Obsedno stanje. Generalni guverner Maksimovič se je posvetoval z vsemi civilnimi in vojaškimi oblastmi, naj li preglašja na Poljskem obsedno stanje ali ne. Najbrže bodo obsedno stanje proglasili.

Ustava na Ruskem.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Portsmoutha: Ruski mirovni pooblaščenca so izjavili, da je car v nedeljo podpisal razglas, ki sklicuje narodno skupščino. Razglas bodo ob ugodni priliki priobčili. Razglas je baje sestavljen Pobjedonoscev (!).

Peterburg, 14. avgusta. Uradniki senata so dobili obvestilo, naj se pripravijo na razglasitev ustave. Državna tiskarna pričakuje rokopa vsak čas. Najbrž se došla od Witteja obvestila, ki zahtevajo hitro preglašanje ustave.

Dnevne novice.

Občni zbor „Katol. tiskovnega društva“ se vrši jutri ob 10. uri dopoldne v pritličju knezoškofijske palače.

Imenovanja. Za sodnijske tajnike so imenovani: sodni pristav Alojzij Žebre v Radovljici za Ljubljano, sodni pristav dr. Anton Skumovic za nadsodišče v Gradcu. Za okrajne sodnike so imenovani: sodni pristav Franc Regally v Kamniku za Metliko, sodni pristav dr. Jakob Doljan v Čraomlju za Žužemberk. Za namestnika državnega pravnika se imenujeta sodna pristava dr. Anton Kremžar v Ljubljani in dr. Theobald König v Gradcu za Celovec. Prestavljen je okrajni sodnik Avgust Modrinjak iz Žužemberka v Maribor, sodni pristav dr. Friderik Bračič iz Ptuja v Celje in sodni pristav Adolf Ledenig od graškega dež. sodišča k nadsodišču v Gradcu.

VI. sestanek katoliškega narodnega dijaštva sklicuje „Slovenska dijaška zveza“ v Ljubljani ter se sestanek vrši dne 21., 22. in 23. avgusta t. l. Spored: Ponedeljek, 21. avgusta: Zvečer: Ob polu 8. uri pozdravni večer v salonu Hafnerjeve restavracije, Sv. Petra cesta 47. Torek, 22. avgusta: Dopoldne: Ob 8. uri v cerkvi Srca Jezusovega skupna sv. maša.

Ob 9 uri I. redni občni zbor „Slovenske dijaške zveze“ v „Rokodelskem domu“, Komenškega ulice št. 12. Dnevni red: 1. Citiranje zapisnika ustanovnega shoda. 2. Poročilo odborov. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev dveh pregledovalcev računov. 5. Prememba pravil. 6. Slučajnosti. — Po dovršenem dnevnem redu se vršita sledeča referata: 1. Tov. phil. Ivan Dolence poroča: „Naloge slovenske dijaške zveze“. 2. Tov. phil. Valentin Rožič poroča: „Organizacija slovenskega dijaštva“. Popoldne: Ob 3. uri predava tov. phil. Martin Malnerič: „Duh našega gibanja“. Po tem predavanju se vrši zborovanje, h kateremu imajo pristop same redni člani „Danice“ in „Zarje“. Zvečer: Ob 8. uri se vrši komerz s petjem na vrtu Hafnerjeve restavracije. — Sreda, 23. avgusta: Jzlet.

„Proč od Rima!“ „Slovenski Narod“ je torej razvil zastavo „Proč od Rima!“ Isto pesem poje v socialdemokratskih „Naših zapiskih“ dr. Lončar, realni profesor v Ljubljani. Prestavil je iz češčine silno konfuzen, uprav histeričen članek, v katerem se priporoča „verski prepoved v smeri reformacije, zlasti Bratovstva, v duhu stremljenja najnaprednejših in najbolj duševnih novih ljudi. Torej nova „bratovščina“! Dr. Tavčar in dr. Lončar bosta nova „brata“. „Napredna in duševna“ sta že, samo „nova“ nista in originalna tudi ne. V isti številki „Naših zapiskov“ se zopet dokazuje, da je človek nastal iz opice in se pogreva že davno ovržena bajka o „človeški opici“. Lepa „bratovščina“!

Nevarno je obolel gorenjeavstrijski dež. glavar dr. Ebenchoch.

Nadškof Stadler se je na otoku Krku popolnoma ozdravil od svoje bolezni. Te dni je zapustil otok po več kot teden-skem bivanju ond. Sel je v Atene, odkoder bo nadaljeval potovanje preko Soluna, Carigrada, Konstantinopola in Bukaresta. Začetkom septembra se vrne v Sarajevo.

Drugo Ricmanje. Slavnemu uredništvu „Slovenca“ v Ljubljani. Podpisana izjavljata, da je v dopisu „Slov. Naroda“ z dne 12. avgusta 1905, št. 184, z napisom: „Drugo Ricmanje“, vse zlagano, razun tega, da so nekateri občani v nedeljo, dne 6. t. m., ko ni bilo služba božje v St. Vidu, šli v domačo cerkev moliti rožni venec in litanije in da je k tej molitvi pozvonilo. Popoldne je bilo med župnikom in občani dogovorjeno, da ob tacihi slučajih, ko v St. Vidu ne bi bilo službe božje, bi tisti, ki v sosedno faro ne morejo k sv. maši, prišli v cerkev moliti. K tej molitvi ne bo zvonilo, da se drugi ob takem zvonjenju ne motijo. Posebej še obžalujeta, da se dopisnik — ki nikakor ni šentvidski občan — neljubo dotika tudi gg. frančiškanov iz Kamnika, ki nam opravljajo zdaj službo božjo (dokler v St. Vidu ni duhovnika), kedar jim je le mogoče. Na Brdu, dne 14. avg. 1905. Matija Slak, župnik; Janez Novak, župan.

Nemščina v slovenskih ljudskih šolah na Kranjskem. O tem prinaša „Popotnik“ daljši članek, v katerem pravi:

„Na čisto nemških šolah se je učil učenec po šestletnem šolanju v vsakdanji šoli onih glavnih predmetov v 3. in 4. razredu 66 a po osemletnem 99 tedenskih ur. Na naših slov.-nemških pa se jih je učil po šestletnem šolanju le 46 in po osemletnem le 69 tedenskih ur, ker je moral v prvem slučaju žrtvovati nemščini vsega skupaj 30, a v drugem celo 45 tedenskih ur. Naši slovenski učenci morajo torej žrtvovati nemškemu pouku več kot tretjino svojega draga časa, a z ozirom na težkoče nemščine gotovo polovico svojih duševnih moči! In sedaj smejo vprašati: Bi-li ne bila predrago plačana nemščina, pa da se je učenec tudi res naučil toliko, kolikor predpisuje učni načrt? Ni-li res nemški pouk potratna duševnega in materijalnega kapitala našega ljudstva?“

Clankar (F. Ivano) svetuje, naj se uvede nemščina kot neobvezen predmet na istih šolah, kjer je bila dosedaj obvezna in za tiste učence, kojih starši to zahtevajo. Tako bo ustreženo vsem na edino pravični način samodoločbe.

— **Narodove laži.** Iz St. Vida nad Ljubljano se nam piše: Nedavno je poslal neko duševno revše nesramen dopis našemu č. g. kapelanu v „Sl. Narod“. Dotični dopis je dopis piščice zlagan. Ves St. Vid je ogorčen nad grdim dopisom, ki ga vse dobro pozna, da se za beže in cerkvene zapovedi (zlasti za prvo) bore malo briga. Naj najprej poskrbi sam zase in ne obrekuje na tako podel načina gospoda, ki se mu ne more v onem oziru očitati najmanjša stvarca. Naj dokaže svoj trditve, sicer bo znal še obžalovati svoj nepremišljeni korak! Dotične ljudi, ki še verjamejo „Naredu“, iz vsega srca pomilujemo! Za onega revčka pa prosimo Boga, da bi se ga kmalu usmilil!

— **Deželna učiteljska skupščina v Ljubljani.** „Ucit. Tovariši“ je našel razne težnje učiteljev v treh člankih. Zadnjič jako ostro kritizira šolske nadzornike, katerim obeta, da jih bodo pri skupščini postavili na zatožno klop. Glede nastopa pri skupščini pravi: „Živimo v času, ko je treba ne samo trkati, temveč potesteno ropotati, da slišijo tisti, ki jih kličemo. Govorili smo odkritosrčno, sedaj pridejo dejanja!“ Bomo videli, ali bodo liberalni učitelji držali besedo!

— **Pazite na otroke!** Iz Novega mesta nam poročajo: V nedeljo, dne 13. t. m. popoldan proti 7. uri se je ponesrečil Malenšekov deček star okoli 8 let, ko je namreč jahal konja. Menda je šel k studencu konje napejati in ko je že nazaj jahal še zdrav in čvrst, ga je vrgel konj dobra dva metra v stran. Ostal je v nezavestni. Ljudje, ki so žalestni prizor videli, so hitro prihiteli k nezavestnemu in ga močili z mrzlo vodo. Prebil se je na desni strani glave pri sencu. Prišel je kmalu k zavesti. Nato so ga nesli domov k žalostnim starišem. Torej še enkrat opozarjamo: „Pazite na otroke“, saj vidite koliko nesreč se dogaja in vse zato, ker se dosti ne pazi na male razposajenčke.

— **Sodalitas ss. Cordis za trebanjsko dekanijo** ima svoj shod v sredo 23. t. m. v Sentjanžu.

— **Vojaško veteransko društvo v Kranju** priredi z meščansko godbo v četrtek bakljado, po bakljadi koncert na vrtu g. P. Mayerja.

— **Češka zmaga.** Čehi so zmagali v Budjovicah pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico v I. in II. razredu. V III. razredu so zmagali Nemci s pomočjo židov.

— **Na ulici v Trstu umorjen.** Po noči je bil po prepiru v neki restavraciji na ulici zaboden Lloydov slikar Herman. Dobil je devet ran z nožem. Dva sterilca so prišli.

— **Umrl** je na svojem domu v Sorici pri Železnikih blagi in nad vse marljivi marijanski gojenec Rudolf Veber, dijak I. drž. gimnazije.

— **Konec dolge pravde.** Sporazumjenje se je doseglo med grotom Croninjem in mestno občino goriško glede Sp. Perivnika v Krombergu. Nesporazumjenje in tožarenje je trajalo 18 let.

— **Ogenj** je dne 10. t. m. napravil posestniku g. Engelbertu Stariju v Krškem 3000 K škode na njegovi hiši. Da ni zgorelo več, se je zahvaliti požarni brambi.

— **Jugoslovanska učiteljska zveza** je imela te dni svoj občni zbor v Pulju. Navzočih je bilo okoli 180 „Zvezin“ učiteljev in 20 istrskih učiteljev. Po shodu so si udeležniki ogledali vojni arzenal in puljske starine. Zvečer je bil koncert.

— **Draga železnica.** Listi poročajo, da bo vlada jeseni vnovič prisiljena predložiti drž. zboru predlogo o novem prekoračenju kreditov za nove alpske železnice. Zato je odstopil sekcijski šef Wurmb.

— **Srbi v Trstu** so otvorili srbske šole in nastavili gđ. Buhalov za učiteljico.

— **Otrok utonil v čeburu.** V Kopru je nek 18mesečni otrok utonil v domači kleti v čeburu polnem vode. Mati ga je pustila doma samega.

— **Ubegli laški finančni stražniki.** Dva kraljeva italijanska finančna stražnika sta se 11. t. m. prijavila pri sodišču v Gradiški. Ubežala sta iz Medruže, kjer sta bila pridržana tamošnji laški finančni straži.

— **Ukradena hranilnična knjižica.** Mariji Zirovnikovi z Debrave je bila ukradena hranilnična knjižica glaseča se na ime Marije Laznikove. Knjižica ima št. 246073 in je na nji 400 K.

— **Velika Dolina.** Pri občinskih volitvah dne 14. t. m. je kljub hudemu pritisku od nasprotne strani katoliškonarodna stranka sijajno zmagala v vseh treh razredih.

— **Novice iz Amerike.** Nevarno poškodovan se je v rudniku Famrach Slovenec France Sterniša. Velik kamen mu je padel na glavo. — Strela

je ubila v Barbertonu Slovenca Franceta Zajca, doma iz Sodražice. Bil je takej mrtve. — Ubil je neznan zločinec v Tonopah v Nevadi 26 let starega Slovenca Jož. Dvornika.

— **Goriški mestni svet.** Za podžupana sta izbrana Bombig in Battistig. Petronio ostane pri svoji odpušči. Devoli se izrednega kredita 8000 K za nastanjenje vojaštva.

— **Demonstracija v Sarajevu.** Trgovec Maksin Ponjatović v Sarajevu je te dni izobesil mažarsko zastavo. Vsled demonstracije mladine jo je moral odstraniti.

— **V konkurz** je prišel trgovec g. Tomaž Majer v Boh. Belu.

— **V Gorici se zbira vojaštvo.** Predvčeršnjim je dešlo v Gorico 180 rezervistov 47 polka. Dne 21. tek. m. pride III. in IV. baterija artiljerijskega polka št. 8, dne 25. t. m. pa se bosta dva konjeniška polka nastanila v Ločniku, en lovski polk pa v Sv. Andrežu, dve kompaniji polka št. 87 pa v Sv. Petru.

— **Petrolej v Poljanski dolini.** Kakor smo že poročali, se v Poljanski dolini nad Škofjo Leko našli petrolejski vrelec. Sedaj pa se nam poroča, da so že vse ozemlje okrog pokupili izključno le domačini, ki bodo napravili ondi podjetje. Prebivalstvo ondi že rabi ta petrolej. Petrolej so zasledili že lani, a so mislili, da teče iz kleti nekega trgovca, kateremu sta se takrat razlila dva soda petroleja. Letos so petrolej zasledili drugje in ni nobenega dvoma več, da je ondi močan petrolejski vrelec. Ženske hodijo iz okolice zajemati dotično lužo v svoje škafe, doma pa posnamejo razvodo lažji petrolej. Domačini-podjetniki naj pazijo, da ne pride vse to v roko kakemu tujcu.

— **Tajna prostitucija v Pulju.** Puljska policija je prejela 30 žensk zaradi tajne prostitucije. 9 od teh je morale v bolnišnico, druge so izgnali iz mesta.

— **Redko odlikovanje.** C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje na Dunaju je z odlokom 11. julija t. l., št. 18517, podelilo gospodu Ivanu Kuretu, nadučitelju v Dekanih, 50 K nagrade za marljivo gojenje cerkvenega petja.

— **Hrvaške novice.** Hrvaški „naprednjaki“ bodo imeli 20. t. m. v Zagrebu svoj strankarski shod. — Novo parobrodno društvo. Med „Lloydom“ in dalmatinskimi brodolastniki je došlo do sporazumjenja. Ustanovilo se bo novo parobrodno društvo za Dalmacijo s sedežem v Trstu.

— **Pogrešana ženska.** V Verdu pri Vrhniki se pogreša že dalje časa 17-letna Marija Japelj. Sla je služila v Ljubljani in tukaj jo je zmanjkalo. Kder vé zanjo, blagovoli sporočiti žalujoči materi petom župnega urada na Vrhniki.

— **Nekaj zadrskih Lahov** je prišlo včeraj posetit svoje puljske brate. Za vsprejem teh par neodrešencev so se delale strahovite priprave. Vse obrežje je bilo postavljeno s koli in žicami, po katerih so napeljali elektriško razsvetljavo. Polno odborov in pededborov se je osnovalo, da bi bili dalmatinski bratci boljše pogoščeni. Ko se je pa odkril spomenik cesarici Elizabeti, je moral odbor moledovati cel mesec, da se mu je od magistrata dovolilo, da sme postaviti par potrebnih kolov. Lah so povsod komedijanti.

— **Pokorny-Erjavec, Prirodopis živalstva.** Opozarjamo, da kupuje Katoliška Bukvarna le izvede tretjega natisa (1881). Tudi z nepotrebnimi opombami popisani izvodi se odklanjajo. — Toliko v pojasnilo, ker je dešlo že mnogo nerabnih izvedov.

— **Pododbor „Slov. krščanske soc. zveze za Goriško“** ima svojo sejo dne 28. t. m. v Gorici.

— **Prememba posesti.** Namorševo graščino pri Jesenicah na Dolenjskem sta kupila gg. Pirker in Hočevar za 100.000 kron.

— **Iz Smarije.** Kratka a stvarna poročila iz našega kralja, oziroma iz „deže in serpentini“, so raznim liberalnim Cetnetom in Ivanom glave zmešala. Vsako nedeljo med maso kujejo dopise za „Narod“, ki je priznalo potrebljiv. Takrat vsi vneti za blager svojih žepov študirajo zgodovine občinske uprave za deset let nazaj; debela črta v računih, katero je baje potegnil nekdanji župan Španček, ne pusti bolj temeljitega raziskavanja. Prav pridno se ob takih prilikah rešuje gospodarsko vprašanje, kar je pri nekaterih, ki bi tudi radi županili, najna točka dnevnega reda. Po kakem večjem mačku, n. pr. po Prešernovi slavnosti, pa pride v „Narodu“ po več kolon dolga tirada, katere glavni refren je: volite V. za župana in poslanca, v malo letih bo Smarije objubljen dežela. Grozde pa je prekislo, je rekla lisica. Modri šmarski „Naredovci“ so pozabili, med tem ko so čez farovž in kaplana zabavljali, naštetu svoje in svoje stranke zasluge. So najbrž silno skromne. Dejstvo ostane, da so na migljaj liberalnega štaba v Ljubljani in od njega z

denarjem podpirani, napravili obupen naskok na našo občino, ki se jim pa ni obnesel. Iстина ostane, da že nekaj let sem ljudstvo ni zadovoljno z uradništvom c. kr. pošte na Skofelci; vzrokov za to je več. Resnico je poročal „Slovenec“, trdeč, da je nadučitelj dobil nos. „Narod“ se sicer tega imena brani, a če mu je za blamaže znan boljši izraz, naj pa tistega rabi! Gospoda, nikar se ne trudite z umivanjem Punčaha, ga je že školski nadzornik dobro izmil. — „Zakulisnik“.

— **O draginji v Zagrebu** toži vse, tudi trgovci, ki težko izhajajo, ko odide večina boljšega prebivalstva poleti za tri mesece na počitnice. Trgovci prodajo mnogo manj, a stroškov imajo ravno toliko z vzdrževanjem svojih trgovin. Listi svetujejo, naj se poletno izseljevanje izenači tako, da se privabi v onem času v mesto veliko tujcev. Pospešuje naj se promet s tujci. Za to pa ima skrbeti meščanstvo samo in pa mestna uprava. Isto je pri nas v Ljubljani!

— **Gospodarstvo v Pazinu.** Dekler je bila pazinska mestna uprava v hrvaških rokah, se je plačala 10odstotna deklada na državni davek, sedaj pa, ko gospodarijo Italijani, ga je — 94 odstotkov. Občina se ne briga za prepotrebno pitno vodo in za ceste, ampak rajši prispeva vsake leto 25.000 K za poitalijančevalni laški vkljub-gimnazij.

— **Noče ognjegascsev.** Češki listi javljajo sledečo dogodbo. Na dveru grofice Avguste Desfours Walderode je izbruhnil požar, ki je uničil sušilnico in hotel pokončati tudi druge zgradbe. Na lice mesta so takoj dospeli ognjegasci in omejili ogenj. Toda to ni bilo prav grofici. — Grofica je menda zelo fina, skopa, pa ne trpi navadnih lic, ker je pričela na vse grle kričati: Le proč, grdi pobalini, tu ne bedete gasili, ne dajte jim nobene vode, ti grdobneži ne dobe od mene nobenega vinarja! Ognjegasci so bili esupnjeni nad takim pozdravom Gasili so medtem dalje in tožili grofico radi razžaljenja časti.

— **Nagrada na podgane.** Iz Reke poročajo: Vsled naročila notranjega ministra bo mestni magistrat prihodnje dni izdal razglas, ki razpisuje nagrado 8 vinarjev za vsake ujeto podgano. To pa z ozirom na velikansko število podgan na Reki, ki škodujejo v gospodarskem in zdravstvenem oziru.

— **Pomiloščenje.** Z Dunaja poročajo: Uradni list je priobčil, da je cesar pomilostil 41 kaznjencev; od teh 5 v Kopru in 3 v Gradišču.

Stajerske novice.

— **„Tolovajska družba“ na Vidmu.** Okrožnemu sodišču v Celju so meseca maja, kakor smo že poročali, izročili 25 oseb, mož, žen in otrok iz Vidma. Obdolženi so bili več zločinov, tudi požiga, tatvine in celo umora. V noči od 9. na 10. maja je namreč pogorelo poslopje sester Pleterski v Vidmu. Pri tem sta zgoreli obe sestri. V Vidmu se je takoj razširila govorica, da sta bili sestri umorjeni, nakar so morilci, da zatro sled, zažgali hišo. Tudi se je pojavljalo takrat v okolici Vidma več vlovov in ljudstvo je menilo, da se je organizirala nekaka tolpa, ki izvršuje vse te zločine. Sum so potrjevale tudi izpovedbe dveh mladih deklic. Od 25 prijetih oseb, so jih več izpustili, 6 pa se jih bo v septembru zagovarjalo pred porotnim sodiščem v Celju zaradi umora in požiga. Osem članov te družbe se je pa 9 t. m. moralo zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem zaradi cele vrste tatvin in vlovov. Ti so: 65letni posestnik Jakob Hrušovar, 26letni Janez Hrušovar, 53letni Blaž Stergar, 41letna Slavija Stergar, 31letni Florijan Bramše, 50letni Jožef Jagodič, 31letni Franc Omerza in 50letni Martin Omerza. Vsi obdolženci so odločno zaničevali, da bi bili krivi. Jako čudno sta se obnašali obe glavni prič 16letna Franciška Hrušovar in 15letna Marija Jagodič. Ti dve deklici sta poprej orožnikom naznanili umor ter trdili, da so storilci obtoženci. Franciška Hrušovar je trdila, da je poslušala, kaj so se ti med seboj pogovarjali. Tudi tatvine je orožnikom prav natančno podpisala. Ko je prišel orožnik k Hrušovarjevi hiši, mu je nepravšana dejala: „Aha, vi prihajate radi tatvin“, in mu je vse povedala, kje so obtoženi kradli. Tudi mati Apolonija Hrušovar je dejala: „Hvala Bogu, da pride enkrat to hudo delstvo na dan“. Pri obravnavi pa nebena glavnih prič ni vedela nič povedati. Ko so ju opozorili na prejšnje pričevanje, sta se obe zgovarjali. Pred obtoženci sta se zgovarjali druga na drugo: „Ti si rekla“. Sodišče je oprostilo tatvine vse, razun dveh, ki si jima je tatvina dokazala. Bromše je dobil 48 ur, Omerza pa 3 tedne zapore. Zanimiva bo porotna obravnavo.

— **Umrl** je na Dunaju v 86. letu svoje dobe g. Lovrenc Jerovšek, bivši okrajni sodnik v Ilirski Bistrici.

— **Narodna veselica v Lembergu pri Mariboru** je včeraj izborna

vspele. Navzočih je bilo mnogo društev in tudi gostov. Vse točke so dobro vspele, posebno so pokazali igralci svojo zmožnost. Upamo, da tudi gmotna stran ni bila slaba. Zivel!

— **Nagla smrt.** V Gradcu so našli mrtvega v postelji 24 let starega mesarskega pomočnika Franceta Vodnika. Srčna kap ga je umorila.

— **Slavnost blagoslovljenja ognjegasnega orodja v Hotinji vasi** se vrši v nedeljo dne 27. t. m. Ker imajo Slovenci to gasilno društvo v rokah, upamo, da bodo vsi Slovenci v okolici prišli na to slavnost, da se narodna navdušenost pokrepi, veselje do dela pa pomnoži. Na svidenje torej v nedeljo 27. t. m. v Hotinji vasi!

— **Nemške tožbe.** Nemški listi javkajo, da bodo v slovenjegraškem okrajnem zastopu, kjer je bilo doslej 16 Slovencev in 16 Nemcev skoro gotovo imeli po končanih novih volitvah Slovenci večino. Na krepko delo, da se to res izvrši!

— **Razveljavljene volitve.** Razveljavljene so volitve za občinski odbor ormoški. Poroča se, da se bodo tudi v tej občini vnovič moralo voliti zato, ker volilci niso bili pravilno razvrščeni v predpisane tri volilne razrede. Tudi se baje ni razgrnil imenik volilcev po predpisu štiri tedne pred volitvijo in volitev ni bila po postavi oznanjena 14 dni poprej. Te okoliščine bi pač morala politična oblast, ako pošlje svojega komisarja k volitvam, poprej dognati in volitev odložiti, da se popolnijo postavni pogoji za njo. Tako se je ljudstvo na Tebarjih in v Ormožu brez potrebe razburjalo!

— **V Rajhenburgu** nameravajo ustanoviti „Čitalnico“. V obč. odboru pa se baje razmotriva vprašanje, ako bi ne kazalo prositi za slovensko ime trga.

— **Dva shoda Marijinih družb** se vršita v kratkem v Slovenskih goricah. Tri Marijine družbe: trojiška, benediška in antonjevska prirede v nedeljo, dne 20. avgusta pri Sveti Trojici mladeniški Marijin shod. Družbeniki pridejo v procesijah, ob 10. je pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom mladeničev. Po službi božji gredo mladeniči v procesiji k Mulečevi kapeli, kjer bo Marijina slavnosts petjem, govori in deklamacijami. Ob 3. popoldne večernice in pridiga ter odhod v procesijah. Na enak način se vrši v nedeljo, 27. avgusta pri Svetih Treh kraljih v župniji benediški dekliški Marijin shod s slovesnostjo v cerkvi in z zborevanjem zunaj cerkve, ki ga prirede dekliške Marijine družbe od Sv. Benedikta, Sv. Trojice in Sv. Antona v Slovenskih goricah, ker je v bližini mnogo Marijinih družb, vabimo tudi te, da se udeležijo teh dveh shodov. Taki vsakoletni shodi jako poživljajo družbe in utrjujejo ude v duhu Marijinem. Vsem sta še v živem spominu lanska jubilejna Marijina shoda mlad. in dekl. Marijinih družb, ki sta bila res lepa. Tudi letošnja bosta pomenljiva. Marijini sinovi in hčerke Marijine, na svidenje na teh shodih!

Koroške novice.

— **Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico** priredi svoje mesečno zborevanje dne 20. t. m. v gostilni na Kastelu pri g. Ellmajerju na Lešah po blagoslovu. Začetek ob 4. uri. Kot govornik nastopi član akad. ferijalnega društva „Gorotan“, g. Rafael Petrič.

Ljubljanske novice.

— **Ij Zlatomašnik Mihael Korošec.** V šentpeterski župni cerkvi v Ljubljani se je včeraj vršila prekrasna slovesnost, kateri mora privoščiti nekaj prostora tudi naš dnevnik. Pred malone desetimi leti se je namreč naselil v endotni župniji vpo-kojeni župnik č. g. Mihael Korošec, kateri je uprav včerajšnji praznik stopil pred veliki oltar ob obilni asistenciji svojih duhovskih prijateljev kot zlatomašnik. Cerkev šentpeterska je bila od zunaj in od znotraj v ta namen krasno ozaljšana. Gilega zlatomašnika so spremili pred oltar povabljeni gostje-duhovniki in s čvrstim glasom je zapel „Veni sancte“. Nato je stopil na leco č. g. kanonik dr. A. Karlin, ki je v zgovorni besedi predstavil zlatomašnika šentpeterskim župljanom, ki ga itak radi njegove ljubeznivosti in skromnosti že dalje časa poznajo. Perodil se je dne 27. sept. 1830 v Majšbergu blizu Ptuja na Stajerskem od kmetskih starišev, ki so dva duhovnika, najstarejšega in najmlajšega izmed deveterih otrok izročili vinogradu Gospodovemu. Mladi Mihael se je šolal v Mariboru, Ce ju in Celovcu in naposled zadnje leto v St. Andrežu, kjer ga je slavnoznani vladika Anton Martin Slomšek dne 27. julija 1855 posvetil v duhovnika. Pred petdesetimi leti uprav na Velike Gospojnice je zapel novo maso, potem služboval 14 let kot kaplan, dve leti na Koroškem in 12 let na Stajarskem; tri leta je bil tudi učitelj na ljudski šoli. Nato je prevzel samostojne duhovnije, najprej štiri leta

na Poberju, potem 13 let v Cerkovcah na Ptujem polju, naposled pa deset let v Luki pri Zidanem mostu. Po 41 letnem službovanju je radi srčne hibe stopil v stalni pokoj in se naselil v šentpeterski župniji v Ljubljani, kjer ga staro in mlado spoštuje zaradi njegove skromnosti in zvestega spolnovanja duhovskih dolžnosti. Slavnostni govornik je v pridigi omenjal, kako je slavljenec vršil po načelih škofa, ki ga je posvetil, duhovske svoje dolžnosti, ker je molil, delal in trpel, vršeč svojo duhovsko službo. Naposled pa je pozival vernike, naj se vsi združijo z zlatomašnikom v slavnostni „Te Deum laudamus“ v zahvalo za vse dobrote in milosti, katere je zlatomašnik delil za čas svojega delovanja vsem, ki se bili izročeni dušni oskrbi slavljenčevi. Po govoru je imel zlatomašnik peto sveto mašo ob obilni asistenci svojih duhovnih sobratov. Naposled pa je zapel s čilim glasom zahvalno pesem. Po cerkveni slavnosti je zbral na svojem domu duhovske prijatelje k prijaznemu obedu, med katerim je med drugimi napitnicami prijatelj slavljenčev g. dr. Mihael Opeka izustil krasno pesem zlatomašniku. Blagemu gospodu zlatomašniku, ki si je v svojih letih pokoja pridobil v beli Ljubljani med duhovniki in verniki radi svojega milega in skromnega značaja premnogo prijateljev in znancev, želimo še mnoge, mnogo srečnih let do demantne maše.

Ij Na oklicih so: Gosp. Alojzij Rejec, trgovec, z gđ. Frančiško Plantarič, g. Alfonz Ravnikar, c. kr. poštni official, z gđ. Pavlo Terček, bivšo poštno manipulantinjo; gosp. Jožef Linhart, črkostavec, z gđ. Ano Pavlin; g. Ivan Cerne, tapetni delovodja, z gđ. Adelhajd Kürschner; g. Karol Apich, c. kr. domobranski narednik, z gđ. Antono Kikel; g. Ivan Cesnik, trgovec, z gđ. Marijano Juvančič.

Ij Umrl je Pred škofijo št. 17. gosp. Jožef Staudacher.

Ij Tat koles. V Gradcu je bil obsojen 29 let stari Jožef Savinc, ključavničar iz Ljubljane, na 10 let težke ječe, ker je ukradel bicikel, vreden 423 kron.

Ij Za kruhom. Z južnega kolo-dvora se je v ponedeljek odpeljalo v Ameriko 40 Hrvatov, 19 Makedoncev in 10 Slovencev; nazaj je pa prišlo 50 Slovencev in 50 Hrvatov. V torek se je peljalo v Ameriko 105 Hrvatov.

Ij Va vodo tukajšnje gluho-nemnice je imenovan g. Piancki doslej učitelj na tem zavodu.

Ij Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi v nedeljo, dne 20. t. m. izlet v Smartno pri Litiji. Odhod iz Ljubljane ob 6. uri 15 minut, dohod v Litijo ob 7. uri 22 minut.

Ij Koncerti društvene godbe. Ljubljanske društvene godbe koncert se vrši danes v sredo v hotelu „Južnik o-lodvor“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost. — Jutri je koncert za člane v hotelu „Ilirija“. Vstop za člane prost, za nečlane 40 h.

Ij Hudi Trnovčani. Izvanreden slučaj je, da so se v Trnovem trije reko-delski pomočniki zagledali v eno dekle. Seveda ona tega ne ve in je udana le enemu. V ponedeljek zvečer sta druga dva počakala vsled ljubomornosti tretjega, kateremu je dekle udano, ga napadla na ulici in ga pretepla. Vsi skupaj se snidejo zopet pred sodiščem. V neki gostilni v Trnovem so sedeli sinoči v obmizju neki delavec, neki pekovski pomočnik in več drugih. Prisledilo je k omizju neke dekle, katero pa je rajše gledalo delavca kakor peka. Peku to ni bilo povšeči, vsled česar se je začel prepirati z delavcem in ga še celo udaril. Ljubinec pa se je hotel pokazati junaka, skočil je v kuhinjo po nož in zagrozil ž njim nasprotniku, kateri je iz strahu pred ostrino popihal iz gostilne. Sinoči sta tudi dva Trnovčana, katere sta znana kot posebno pogumna, razbila nekemu trnovskemu gostilničarju veliko svetilko pred gostilno, vredno 20 K.

Ij Pobegnil je dne 1. t. m. Ivan Mihelič, 8letni šolski učenec. Deček je bos, nesi bel slamnik, višnjevo jopico in črne hlače.

Ij Presern. Tako je sedaj izklesano na Prešernovem spomeniku in na sedanji plošči ni niti prostora za kljukico na črki š. Naj se to še o pravem času popravi.

Ij Obrtno razstavo je v nedeljo obiskalo 80 oseb. Obisk je vsaki dan prav časten. Mnogo razstavljenih predmetov je že prodanih. — Občinstvo opozarjamo, naj ne zamudi prilike ogledati si veleznanimivo razstavo.

Ij Stiridesetletnico poroke sta praznovala v soboto c. kr. deželnesodni svetnik v pok. g. Edvard Dev in njegova gospa Antonija.

Ij Promenadni koncert društvene godbe se vrši jutri v četrtek. Vsopred: 1. Komzak: „Vesele koračnice“, potpuri. 2. Lehár: „Loncevez“, valček. 3. Titi: „Slevan-

ske melodije“, overtura. 4. Rubinstein: „Tocadore et andalouse“ iz „Ball Costume“. 5. Smetana: „Prodana nevesta“, sextet. 6. „Koračnica“.

Ij V Dravljah je bilo včeraj okoli 5000 ljudi.

Ij Tatvini. V službi je ukradla neka že znana tatca svoji delodajalki srebrne žensko uro z zlato verižico, vredne 28 K. — Včeraj popoldne je vlomil v barako nemškega športnega društva za Bežigradom neznan tat in ukradel več orodja in nekaj obleke.

Ij Posvečevanje zvonov. Mil. g. generalni vikar J. Flis je posvetil 10. t. m. v Samassovi livarni 8 zvonov, in sicer 1 za podružnico sv. Pavla, župnija Žužemberk, 2 za Stajerske, 3 za Hrvaško, 1 za Bosno in 1 za Slavonijo.

Ij Zidarska dela v Ljubljani. Ob Elizabetni cesti je zgradil uradnik „Slavije“ C. Globočnik vilo, ki je že pokrita, a še ne osnažena. Accettova hiša v Skofjih ulicah je že pokrita, istotako novo tovarniško poslopje v Metelkovih ulicah. Brambovska vojašnica je dograjena do višine drugega nadstropja, razen glavnega poslopja so pričeli zidati tudi ostale k temu spadajoče objekte (skladišča i. dr.) Pri hiši št. 5 v Kopitarjevih ulicah se izvršujejo nekatera rekonstrukcijska dela za novo prodajalno. Na Francovem nabrežju je dal J. Rebek prebarvati svojo hišo, trgovec Fr. Kollman pa prezidati in olepšati svoj konjski hlev.

Ij Nameravane tatvine. V hiši „Ljudske posojilnice“ na Sv. Petra nasipu št. 52 je hotel nekdo v zadnjem času dvakrat izvršiti tatvino. Dne 2. avgusta dremal je gimn. profesor gosp. A. Pavlin zvečer na hodniku. Kar se začuje na strehi drvarnice ropot, nato pa se nekdo spusti po vrvi na dvorišče. Gosp. Pavlin je bil ves preplašen in je skočil pokonci, da prikljče ljudi. V tem trenutku pa po vrvi tat zopet spleza na streho in se izgubi. Zasedovanje je bilo zaman. Dne 7. t. m. pa je na hodniku proti dvorišču čepela stara ženica. Okoli enajste ure pa zagleda tudi ona tatu, ki se je spuščal na dvorišče. Zaupila je. Ljudje so prihiteli in videli človeka, ki je kakor maček izginil po strehi. Naj se na tatu pazi.

Ij Pojasnilo. V petek smo objavili „Poslano“ gospe Ivane Kovač Spitzer, v se-boto pa odgovor g. Jos. Spitzerja. V pojasnilo konstatujemo, kar smo izvedeli na magistratu, da ima gospa Ivana Kovač konce-sijo za ljubljansko okolico, g. Spitzer pa za Ljubljano.

Razne stvari.

Najnovejše.

Mož enajstih žena. Iz New Yorka poročajo: Frederick Carlton, ki je nekoliko časa sem zaprt vsled obtožbe vele-tatvine, ki je „delal“ pod več napadnimi imeni v vseh večjih mestih po deželi, in je na sumu, da je zastrupil več svojih žen, je bil do sedaj od enajst žensk spoznan kot njihov pravi mož.

Močni potresni sunki so bili v Mankan na Kitajskem. Ljudje beže iz mesta.

Castniki francoske mor-narice so obiskali te dni London. Ang-leži so jih navdušeno sprejeli. Ni čuda, da nemški cesar radi tega gleda po strani.

Žrtev ponesrečene opera-cije. V Odesi se je zdravniku dr. Poljan-kova ponesrečila operacija nekega 4letnega dečka. Zdravnik se je pri operaciji tako zmotil, da je vsled njegove pomote deček umrl. Vsled tega se je zdravnik ob mrtvem dečkovem truplu ustrelil.

Hotel za dame otvorijo letos na jesen v Berlinu. V spodnjih prostorih bo klet ter sobe, kjer se bo točilo vino, in ne-kaj stranskih sob. V zgornjih prostorih bo kavarna, dvorana za čaj, čitalnica, sobe za igre in bilard. Pestrežnice bodo samo žens-ke. Dame bodo smele kaditi le v zgornjih prostorih.

Zopet ukraden dinamit. Iz Liezena poročajo, da je ukradena velika množina dinamita pri zgradbi Pirnske želez-nice. Zaradi nesporazumljenja med podjet-niki in delavci se boje dinamičnih napadov. Prebivalstvo je zelo razburjeno. Pomnožili so orožništvo. Prijeli so tri sumljive osebe.

Prevoz smrtnih ostankov v francoskih vojakov. Francoska vlada je pred nekoliko časom izrazila željo, da bi dala zbrati in prepeljati na Francosko kosti vojnih vietnikov, ki so leta 1870. do 1871. umrli v Nemčiji. Kaker poroča „Grenz-bote“, je cesar Viljem privolil v to ter isto-časno odredil, da se ima izročitev smrtnih ostankov vršiti z vojaškimi častmi.

Izgnan anarhisti. Švicarski zvezni svet je izgnal iz Svice tri nemške in dva avstrijska anarhista.

Nesrečana železnica. Na že-leznici New York-Cikago St. Louis je osební vlak zadel ob tovorni vlak. 12 oseb je mrtvih, 25 ranjenih.

Vsled lakote ropajo delavci v okolici Seville in Novne na Španskem. Nad 8000 delavcev je vsled lakote skrajno obupanih.

Star norec. 70 let stari lovec Janez Cerney v Kašavi se je zagledal v 18letno Ano Simon. Ker ga dekle ni ma-ralo, se je starec obesil.

Kobilice so v nekaterih krajih v Perziji uničile vso žetev. Bati se je ondi lakote.

Rumena mrzlica v New Or-leansu se vedno bolj širi. Naznanjenih je 55 novih slučajev.

Mednarodna konferenca za proučevanje potresov zberuje v Berlinu.

Lakota na Španskem. Huda lakota je povzročila, da so se poljedelski delavci ponoči pelastili velikih čred ovac in jih poklali, da se nasitijo. Ko so oblasti prijele nekaj krivcev, so se zbrali delavci in izjavili, da so vsi krivi. Zaprti delavci izjavljajo, da so zadovoljni v zaporu, ker ne trpe lakote.

Lov na sardine je letos jako pičel. Od 600 ribarskih ladij se jih je, kakor poročajo iz Bretanije, vrnilo samo 16 z malim lovom, ostale so bile prazne.

Nevaren poizkus. Iz Peremisa poročajo, da je vojak 58. pehotnega polka, ki je stal na straži, streljal na nekoga, ki se je v temi plazil blizu in na vojakov pe-ziv ni dal odgovora. Degnale se je, da je zadeti človek korporal, ki je poveljeval do-tično patruljo. Hotel je poizkusiti vojaka, ki je veljal za plašljivca. Korporal je zadet blizu srca in se težko ranjenega prepeljali v bolnišnico.

Trojni umor. V Rogatici v Bosni je neki Hasan Arnantović umoril svojo ženo, s katero je živel v prepiru, svojega sina nato je pa še sebe umoril.

Predsednik Roosevelt je, predno je odpotoval v Wilkesbarre, dobil grozljivo pismo, da bo njegov vlak z dina-mitom razstreljen v zrak. Radi tega je čas odhoda izpremenil.

Poučen dogodek. Na Poznanj-skem so ponemčili poljska imena občin, med drugimi so Inovraclav izpremenili v Hohen-salz (ali nekateri poznavalci tamošnjih raz-mer trdijo, da bi temu večjemu mestu, ki leži na meji ruskega Poljskega, bolj pristo-jalo ime: Judensalz). V to mesto se je hotel pred kratkim peljati neki Nemec in na po-staji je zahteval vozni listek „nach Inovraz-lau“. Blagajnik — tudi Nemec — iz obi-čajne pri Nemcih pedanterije o tem imenu ni hotel niti slišati, češ, da take postaje ne pozna itd.; šele po dolgi debati je potnik izprevidel, da so mesto „prekrstili“. Zahte-val je torej listek v Hohensalz, katerega je tudi dobil, toda na listku je bilo še staro ime „Inovrazlau“. Sedaj se je pa potnik po-stavil na noge, držal se je novega imena in ni hotel listka sprejeti, češ, da on se hoče peljati v Hohensalz, pa ne v Inovrazlau; žugal je s tožbo in uradnik je bil prisiljen navsezadnje izgotoviti za potnika poseben bianco-listek, ki da veliko pisanja.

— Prosi se one gospode, kateri hranijo iz svojih šolskih let knjigo: Po-kerny Erjavec „Zivalstvo“, katera je med tem v knjigotrštvu pošla, da jo blago-volijo prepustiti gojencem knezoškofjskih zavodov. Knjige naj se blage volje doloži-ljajo „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani, katera plača prejete izvo-de, če treba, tudi nad prvotno ceno.

Dogodki v Makedoniji.

Belgrad 15. avgusta. Iz Monastira prihajajo vznemirjajoče vesti. Glasom ne-kega poročila je baje neka močna grška četa napadla vas Kolandrog ter ubila 16 Sr-bov; glasom nekega drugega poročila so bolgarski vstasi oplenili srbski samostan Maolaj ter ubili predstojnika. Med Rumun-ske in Bolgarijo se pripravlja zveza proti grški propagandi v Makedoniji.

Iz Džumaje Bale se poroča, da Bolgarija na oni točki zbira čete.

Telefonska in brzopjavna poročila.

Pulj, 16. avg. Včeraj so došli semkaj laški gostje iz Zadra pod vodstvom zadr-skega župana Zilliotta. Pozdravni govorí so bili skrajno pro-vokatorični. Puljski župan, dr. Sta-nič, je dejal, da se Zader in Pulj borita proti skupnemu sovražniku, proti Slovanom. Zadrski župan dr. Zilliotto se je spominjal dni, ko sta Zader in Pulj žrtvovala svoje sile za beneškega le-va. (Velikanski aplavzi.) Pri obhodu pe-korzu so Zadrčani in puljski fakini rjuli prepovedano pesem: „Nella patria de Ros-setti“. Zvečer je prišlo do izgre-dov, ki so

jih izzvali Lahi; pobile se je nekaj šip in stolov. Stiri gostilne in ka-varne so morale zatvoriti. O polnoči, ko so zadrski izzivači odšli, je zo-pet prišlo do demonstracij. Nekaj oseb je zaprtih.

Išči, 16. avgusta. Danes ob 10. uri sta se angleški kralj in avstrijski cesar skupno peljala na sprehod. Ob 11. uri je angleški kralj odpotoval v Marijine vare. V Gmun-denu se je ustavil 20 minut ter sprejel Cumberlandskega vojvodo in njegovo ro-dbino.

Budimpešta, 16. avgusta. Politični položaj se je že poostiril. Danes ima mini-strski svet zopet sejo. Nadaljuje razprave kako postopati proti upornim uradnikom in upornim oblastnjam. Na dan 15. septembra, ko se snide ogrski drž. zbor, delavstvo ne bo delalo. Delavstvo zahteva, da pride takoj na dnevni red predloga o splošni in enaki volivni pravici in grozi, da bo toliko časa trajala splošna stavka na Ogrskem, dokler se ne izvede splošna in enaka volivna pra-vica. Koalicija baje hoče proti Fejerváry-jevemu kabinetu dvigniti obtožbo.

Meran, 16. avgusta. Gapon se je predvčeršnjim peljal v avtomobilu skozi Meran.

Peterburg, 16. avgusta. „Rus“ po-roča, da bo ustava preglašena s sledečo vsebino: Predsednik državnega zbora bo voljen, ne pa imenovan od carja. Zbor bo imel nadzorstvo nad upravo in bo lahko postavil ministre na zatožno klop. Židje bodo tudi lahko volili v dr-žavni zbor. Izključeni so samo no-madski narodi. Zbor bo lahko predlagal postave. Reakcionarci se silovito upirajo ob-javljenju ustavnega načrta.

Peterburg, 16. avgusta. Iz Varšave poročajo, da se je branilo iti na bojišče 10 častnikov in 25 podčastnikov. Obsodili so jih na smrt, pa obsodbe niso mogli izvršiti, ker so se vojaki branili, streljati na svoje tovariše.

Tiflis, 16. avg. Tu so odkrili lokal zarotnikov. V peči je bilo skritih 7 bomb in pismo, s katerim se ces. namestnik Ci-rinkin obsodi na smrt.

Peterburg, 16. avgusta. V Rigi so bile včeraj revolucionarne demonstracije. 50 delavcev je ubitih, 117 ranjenih. Na strani vojaštva je ubit en kazaški častnik in 7 kazakov.

Viborg, 16. avgusta. Tu so bile hrupne izjave pred guvernerjevo hišo, ker je bil neki Fincev obsojen. Na tisoče Fincev je demonstrialo. V Viburg je bil poklican 93. pešpolk iz Irkutsk.

Vilna, 16. avgusta. V hiši neke žene so našli skladišče revolverjev in drugega orožja ter proklamacije nekega židovskega društva. Več oseb je aretiranih.

Portsmouth, 16. avgusta. Witte je dejal časnikarjem, naj nikar ne mislijo, da je zadeva Koreje in integriteta Kitajske že rešena. Sedaj se debatira o principih, ko se o teh doseže edinstvo se prično prava mi-rovna pogajanja. Več Witte ni hotel pove-dati, češ, da morajo člani konference v jav-nosti molčati. Točka dve pomenja zmago ruske diplomacije, ker Japonci in Rusi za-puste Mandžurijo. Komura je hotel, da bi Mandžurijo zapustili le Rusi, a Witte je vstrajal pri tem, da jo morajo zapustiti tudi Japonci ter da se na ta način varuje njena nevtralnost.

Portsmouth, 16. avgusta. Rusi so načelno odklonili štiri točke izmed dvanaj-stih japonskih pogojev, to je: odstopitev Sa-halina, plačanje vojne odškodnine, zmanjša-nje ruske azijske pomorske sile in izročit-ev ruskih ladij v nevtralnih pristaniščih. Danes bodo obravnavali o teh točkah. Ja-ponci najbrže ne bodo odne-hali. Vendar upajo, da se bodo o tem vprašanju še pogajali.

Portsmouth, 16. avgusta. Japonci vstrajajo pri tem, da imajo za sedaj zase-den Port Artur in Daljni. O točki 6. je do-seženo sporazumljenje.

Peterburg, 16. avgusta. „Rus“ po-roča, da bodo pogajanja trajala do konca oktobra ali novembra; mir bo podpisan v Washingtonu.

Tokio, 16. avgusta. Japonci bodo v kratkem zasedli Kamčatko.

Birma v Zagorju ob Savi.

Z ozirom na lažnjiva „Narodova“ poročila, smo dobili iz Zagorja ob Savi to-le poročilo:

Sv. birma pri nas se je vršila v nedeljo 13. t. m. Vsprejema na kolodvoru v soboto so se udeležili med drugimi tudi zastopniki aržiškega in kotrediškega županstva, zagorskega ni bilo. Do tretjega slavoloka je prišla nasproti številna množica.

Pri glavnem slavoloku so prevzvišenemu poklonile šopke: učenci iz zagorske in topliške šole ter prednica Marijine družbe, ki je obenem prosila za blagoslovljenje krasne nove zastave, kar se je tudi takoj zgodilo.

V soboto je bila vizitacija obeh šol in birmovanje treh bolnih otrok na domu, pri Pihlerju v glažuti in pri Češnovarju v Zagorju. Zvečer so navzlic deževnemu vremenu na najvišjih vrhovih zaplapolali kresovi.

V nedeljo pa je med drugim tudi krasno vreme pripomoglo, da je bila cerkvena slavnost vseskozi impozantna.

Stevilo birmancev je bilo 764, med njimi 25letni gluhomemi kovačev Janez, ki je tudi prvo izpoved in sv. obhajilo prejel šele letos.

Prevzvišeni so v prav prisrčnem, navduševalnem cerkvenem govoru izrazili svoje veselje nad napredkom, ki je opaziti pri nas na gospodarskem in verskem polju, in nam dali medrih nasvetov za bodočnost. Ta govor je mnogim odprl oči in nas tudi v obilni meri pridobil oziroma potrdil za krepko neustrašeno delovanje v pravi blagor svoj in svojih sodrugov, za kar smo prevzvišenemu iz srca hvaležni. Le neznatna kopica — nečemo jih ravno imenovati „barabe“, dasi ta časten naslov zaslužijo v polni meri — menda nima tega čuta hvaležnosti v sebi, ker je popoldne pri odhodu proti St. Lambertu na Weinbergerjevem vrtilu poizkušala nekaj žvižgati. Par jih je bilo baje med njimi v gosposko obleko oblečenih. Sicer pa je ljudstvo skozi ob poti prosilo višjepastirskega blagoslova ali vsaj spoštljivo pozdravljalo. Tudi priznani sec. demokratje so se obnašali vseskozi dostojno.

Slavolokov pri cerkvi in ob peti smo našli 15. Na nekaterih je bilo brati prav pomenljive napise. Navedimo izmed vseh le enega:

„Koder hodi dušni nadpastir, seje blagoslov in pravi mir.“

Književnost in umetnost.

Piščalka za abstinence, pivce in pijance izide ta mesec nekaj dni pozneje, ker pričakujemo od poštnega ravnateljstva dovoljenja, rabiti časniško znamko. Potem bo izhajala vedno 15. vsakega meseca.

Prihodnji številki bo priložena pešna položnica, s katero naj p. n. gosposde naročniki blagovolijo odpeslati naročnine.

Kdor želi številko na ogled, naj nam blagovolijo sporočiti, istetako, ako kdo ni prejel lista. Upravništvo razpošilja vedno točno Upravništvo.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Poštenega in vestnega
usnjarskega pomočnika

sprejme takoj v delo, kakor tudi takoj v poduk

učenec

od 15—16 let starega, poštenih staršev, Valentin Rihar, usnjarski mojster v Polhovem Gradcu. 1588 5—3

Vsak dan sveži

sladoled

se dobiva 661 5

v kavarni in slaščičarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Št 9836

Razpis.

1630 2—1

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

šest deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1905/06 (ozir. tudi za leto 1906/07), ki se začne 3. novembra t. l. Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Pričnost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, za obleko, živотно perilo, obuvalo in za šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačajo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 kron šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati. — Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnine pa v dveh letnih obrokih tudi naprej.

Prošnje svojeručno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati do dne 10. septembra t. l. vodstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

V vsaki prošnji je priložiti rojstni list, izpričevalo o dovršenju ljudski ali kakš višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) staršev oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo in slovenskega jezika in iz pripravega računstva. O uspehu te izkušnje je odvisen sprejem v šolo. — Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadostijo svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija 1895, šte. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 10. avgusta 1905.

Razpis služb.

Na c. kr. rudniški šoli v Idriji namestijo se dva stalna učitelja in en suplent, potem ena stalna učiteljica in ena suplentinja.

Prejemki stalnega učitelja so: letna plača 1000 K, dejalnostna doklada 200 K za učitelja in 160 K za učiteljico, pravico do povišbe v višje plačilne razrede ter do 6 petletnice à 100 K oziroma 80 K.

Suplentska remuneracija znaša na leto 800 K.

Lastnoročno pisane in pravilno opremljene prošnje vlagati je

do 31. avgusta 1905

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu.

1631 1—1

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji,

dne 11. avgusta 1905.

1633 3 1

Razpis.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski je oddati služba hišnika zajedno kurjača, kateremu se določa plača letnih 700 K, in ki bo imel prosto stanovanje, kurjavo in luč.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje z dokazili o domovinstvu, starosti, neomažeževanem življenju, krepkem zdravju, znanju slovenskega jezika v govoru in pisavi in o dosedanjem službovanju opremljene, lastnoročno pisane prošnje podpisnemu ravnateljstvu

do 30. avgusta t. l.

Pri podelitvi službe se bo v prvi vrsti oziralo na one prosilce, ki so vsaj nekoliko izurjeni v mizarstvu ali v ključarstvu ali sploh v mehaniki, in ki znajo opravljati cen-tralno kurjavo.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1905.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Oblastveno dovoljena

razprodaja zaloze vina

v Sv. Petru-Orehovcu blizu Križevcev na Hrvatskem.

Z dopisom z dné 29. junija l. l. št. 7579 je dovolila slavna kr. krajevna oblast v Križevcih kot obrtna oblast prve inštanace radi opustitve trgovine z vinom **popolno razprodajo omenjene zaloze vina.**

Vino je iz kalničkih in podkalničkih vinogradov in so v zalogi različne vrste, kot: Moslovac, Dušica ranina, Kraljevina, Graševina itd.

Potom oklica te realne razprodaje se vsakomur nudi prilika, da si poceni nabav dobrega, starega in novega vina ter vlijudno prosim p. n. reflektante, da se ali pismeno obrnejo na-me ali pa se izvolijo osebno potruditi v Sv. Petar-Orehovac.

Velespoštovanjem

Katarina Fröhlich.

1499 8—6

Skandinavski cirkus K. Lipót
Ljubljana, Lattermanov drevored.

Danes v sredo 16. avgusta
ob 8. uri zvečer

prva gala predstava.

V četrtek, dné 17. avgusta in vsak dan
zvečer ob 8. uri

velika briljantna predstava.

Vsaka predstava z bogatim menjajočim
se velikim programom.

Cene prostorov: Sedež v loži K 3.—, zaprti sedeži K 2.—, l. prostor K 1'50, il. prostor K 1'—, Galerija 50 vin. Vojaki niže od narednika in otroci pod 10. leti plačajo pri popoldanskih predstavah l. mesto 80 vin., il. mesto 50 vin. Galerija 30 vin., sicer polne cene.

Vstopnice se prodajajo (ne da bi bilo plačati pristojbino za predznambo) v tobačni trafiki g. Šešarka v Šelenburgovi ulici. 1636 1—1

Sobe

se še oddajo na Selu, pošta Žirovnica, Gorenjsko pri Egidiju Jegliču.

1634 2—1

Blagajničarko

sprejme takoj neka trgovina v Ljubljani.

1639

Naslov pove upravništvo.

Gospod

se sprejme 1635 3—1

na hrano in stanovanje

na sv. Petra cesti 58, I.

HIŠA

na lepem prostoru pri glavni cesti poleg farne cerkve, z vpeljano trgovino z mešaninim blagom na deželi, poldrugo uro oddaljena od mesta, kjer se sleherni dan strži 60—80 kron, ob nedeljah in praznikih čez 200 K, posebno pripravna za takega, ki je bil v Ameriki, se proda vsled rodbinskih razmer.

Kje pove upravništvo „Slovenca“.

Gremij trgovcev v Ljubljani.

Vabilo

k

ustanovnemu

občnemu zboru

pomočniškega zbora

gremija trgovcev v Ljubljani,

ki se bo vršil

dné 17. septembra t. l. ob devetih dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Dnevni red:

1. Volitve.

2. Raznosterosti.

Volilski imenik leži razgrnjen v gremijski pisarni.

Načelnik:

J. Knez.

1632 1—1

50 mark zaslužka na teden

ali 50—60% provizije dobi vsak, kdor prevzame zastopstvo napisov iz aluminija. Znanje v stroki ni potrebno. Dopisuje se nemški.

Tovarna za napise Erbach (Westerwald, Nemčija.)

1638 1—1

Izjava.

Podpisano društvo rado veruje izjavi Mete Fabjan, da ni pisala pred letom nekega dopisa zoper to društvo v Slov. Narod ter izpričuje, da se tej osebi glede poštenja ničesar očitati ne more.

1626 1—1 Društvo sv. Marte v Ljubljani.

Dr. Ivan Geiger

odpotuje 1611 3—3

do 21. avgusta t. l.

„SLOVENE“

se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran., Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52; Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. Na Bledu: Oton Fischer, knjigarna. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec. V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2. V Hrenovcih: Štefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivec. V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zorč, trgovec. V Št. Jerneju: Fran. Novosel, trgovec. Na Jesenicah: Adela Balob. V Kamniku: Fran. Šubelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotržec. V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, trgovec. V Litiji: Oreslav Bric, pekovski mojster. V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek. V Novem mestu: J. Krajec nasl., knjigotržnica. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76. V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: I. J. Vendelin Stare, trgovec. V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet. društvu. V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo). V Škofjiloki: Janez Potočnik. V Št. Petru na Krasu: Fran. Novak. V Trnovem, Notr.: Franc Cvetnik (kmetijsko društvo). V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Vipavi: Fran. Silvester, trgovec. Na Vrhnikih: Frančiška Opeka, trgovina. Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel, remont, ura K 3—
sist. Roskopf patent ura 4—
črna jek. rem. ura 4—
črv. izvir. Roskopf pat. ura 5—
Goidin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. 7-60
oklep, verižica z rinčico 11-50
na pero in karab., 15 gr. težka 2-50
guska Tula nikel, rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3—, švarcvaldska ura K 2—.

Za vsako uro dajemo pismeno jamstvo! Nikak riska! Zamena dovoljena, ali denar nazaj! Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1077 (Brux) št. 843, Češko. 100—16

Marija Alešová

izdelovanje perila 1577 4—3

vljudno naznanja, da se je s Poljanskega nasipa št. 14

preselila

na Elizabetno cesto št. 6 (dohod s Poljanske ceste.)

Obenem naznanja, da bode meseca septembra otvorila od visoke c. kr. deželne vlade na Kranjskem koncesijonirano učilišče za prirezovanje in izdelovanje perila, ter se prijave učenik že sedaj sprejemajo.

Štev. 9953.

Razpis.

1574 3—2

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

v Grosupljem z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 10. septembra 1905

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 4. avgusta 1905.

PREVZETJE GOSTILNE.

Slavnemu p. n. občinstvu in znancem vljudno naznanjava, da sva prevzela dobro znano

gostilno „pri Perlesu“
v Prešernovih ulicah

kjer bova postrezala cenj. gostom z izborna pijačo in dobro kuhinjo.

Otvoritev je bila v torek, 15. avgusta t. l. z

zajtrkovalnim koncertom „Društvene godbe“
brez vstopnine.

Za mnogobrojen obisk se vljudno priporočata

1608 4—3

J. in M. KOŠAK,

Kuharica

dobi takoj službo
v mestnem župnišču.
Plača 20 kron.

1629 3—2 Naslov pove upravništvo.

Pomladanska in Jesenska doba
1905. 343 40—48

Prisilno brnsko blago.

En kos Mtr. 3,10 } K 7, 8, 10 iz dobre
dolg. zad. za kompl. } K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- }
nja, hlače, telovnik) } K 16, K 18 iz finejše
stane le } K 21 iz najboljše

En kupon (kos) za črno salon obleko K 30, kakor tudi blago za povrhnjice, turist loden, sviln. kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajamč. pošiljatev po vzoru. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej trdnici na mestu tovarne.

FR. BRESKVAR

knjigoveznica v Ljubljani
Ribji trg, poleg Francišk. mostu.
priporoča

svojo na novo urejeno **tiskanje trakov za vence**, društvene trakove za zastave itd. in vsa spadajoča knjigoveška dela. Reklamne table v različnih barvah. Naročniki izven Ljubljane lahko dobijo zgotovljeno naročilo za prvi odhajajoči vlak, ker je tiskanje napisov za 100 % lažje in ohranjeno za več let od papirnatih nalepljenih črk in tudi ne dražje, nadejam se od slav. občinstva, vrtnarjev in trgovcev, ki se bavijo s predmeti trakov, cenjenega 1587 12—3 naročila.

Cene zmerne, solidna in točna postrežba.

Dr. Ivan Benkovič

odvetnik v Brežicah

naznanja, da je prevzel odvetniško pisarno gosp. drja GVIDO SREBRN

1624 2—2 v Brežicah.

Začetek poslovanja 21. t. m.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 19

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Odlikovan
z zlato kolajno in
častno diplomom
v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104—35

krojač v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.